ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Σεπτεμβρίου 2006

για την κρατική ενίσχυση C 45/04 (πρώην NN 62/04) υπέρ της τσεχικής επιχείρησης παραγωγής χάλυβα Třinecké železárny, a. s.

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2006) 5245]

(Το κείμενο στην τσεχική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2007/319/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

το πρωτόκολλο αριθ. 2 της συνθήκης προσχώρησης του 2003 για την αναδιάρθρωση της τσεχικής χαλυβουργίας,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις εν λόγω πράξεις [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 12 Νοεμβρίου 2003, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι η τσεχική κυβέρνηση είχε εκδώσει ψήφισμα για την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του τομέα της χαλυβουργίας και για την πρόταση λύσης για την επιχείρηση Třinecké železárny, a. s. (εφεξής καλούμενη «TŽ»). Το ψήφισμα ανέφερε ότι η κυβέρνηση είχε την πρόθεση να χορηγήσει στην TŽ κρατική ενίσχυση ύψους περίπου 1,9 δισεκατ. CZK (περί τα 67 εκατ. ευρώ) [2].

(2) Με το ψήφισμα η τσεχική κυβέρνηση έδωσε τη συγκατάθεσή της για τις ακόλουθες πράξεις:

— η τσεχική κυβέρνηση, μέσω της υπηρεσίας σταθεροποίησης της Τσεχικής Δημοκρατίας (εφεξής η «ČKA»), εξαγοράζει από την TŽ το 10,54 % των μετοχών που κατέχει η TŽ στη χαλυβουργία ISPAT Nová Huť (εφεξής η «INH»). Η τιμή αυτών των μετοχών θα καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών σε συμφωνία με το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου,

— η ČKA επιστρέφει 10 000 ομολογίες ονομαστικής αξίας 1 δισεκατ. CZK (35 εκατ. ευρώ), που είχε εκδώσει η TŽ και κατέχει επί του παρόντος η ČKA, στον εκδότη τους, την TŽ, με συνολική τιμή 100 εκατ. CZK (3,5 εκατ. ευρώ), δηλαδή μόνο το 10 % της ονομαστικής τους αξίας.

(3) Στο ψήφισμα προβλέπεται επίσης ότι και οι δύο πράξεις μπορούν να τεθούν σε ισχύ μόνον μετά από θετική απόφαση που θα εκδώσει η αρχή ανταγωνισμού της Τσεχικής Δημοκρατίας (εφεξής η «ΑΑ») κατόπιν διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(4) Με επιστολή που απέστειλε στις 26 Νοεμβρίου 2003, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τις προαναφερόμενες πράξεις.

(5) Στις 10 Δεκεμβρίου 2003 και στις 7 Ιανουαρίου 2004 πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις του πρωθυπουργού και του υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας της Τσεχικής Δημοκρατίας με τον επίτροπο ανταγωνισμού. Σε αυτές συμφωνήθηκε ότι θα τηρηθεί η τελευταία φράση του ψηφίσματος (βλέπε σημείο 3).

(6) Στις 20 Φεβρουαρίου 2004 η Επιτροπή έλαβε περιγραφή όλων των σχεδίων για τα οποία η τσεχική κυβέρνηση είχε την πρόθεση να χορηγήσει κρατική ενίσχυση στην TŽ. Στις 17 Μαρτίου 2004 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τεχνική διαβούλευση μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής, εκπροσώπων των τσεχικών αρχών και της επιχείρησης.

(7) Στις 29 Μαρτίου και στις 29 Απριλίου 2004 η Επιτροπή υπέβαλε παρατηρήσεις προς τις τσεχικές αρχές. Στις παρατηρήσεις αυτές ανέφερε ότι, βάσει των πληροφοριών που είχε λάβει, δεν μπορούσε να αποκλειστεί η πιθανότητα να προσφερθεί τιμή υψηλότερη από την αγοραία τιμή για την προγραμματιζόμενη απόκτηση από το τσεχικό δημόσιο των μετοχών της INH που κατέχει η TŽ, γεγονός που θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση υπέρ της τελευταίας. Στις παρατηρήσεις της η Επιτροπή ανέφερε επίσης ότι δεν θεωρούσε την κρατική ενίσχυση για τη χρηματοδότηση ορισμένων σχεδίων της TŽ συμβατή με τους ισχύοντες κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

(8) Στις 22 και 30 Απριλίου 2004 η τσεχική αρχή ανταγωνισμού ενέκρινε τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στην TŽ.

[1] ΕΕ C 22 της 27.1.2005, σ. 2.

[2] Η ισοτιμία που χρησιμοποιείται στην παρούσα απόφαση είναι αυτή που ίσχυε στις 20 Σεπτεμβρίου 2006 (1 ευρώ = 28,43 CZK), τα δε ποσά σε ευρώ αναφέρονται μόνον ενδεικτικά.

(9) Με επιστολή που απέστειλε στις 14 Δεκεμβρίου 2004, η Επιτροπή πληροφόρησε της τσεχικές αρχές ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με τα εν λόγω μέτρα και ζήτησε ορισμένες διευκρινίσεις.

(10) Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([3]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του μέτρου. Δεν υποβλήθηκαν παρατηρήσεις.

(11) Με επιστολές που απέστειλε στις 31 Ιανουαρίου 2005, οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν την 1η Φεβρουαρίου 2005, η Τσεχική Δημοκρατία απάντησε σε ορισμένα από τα ερωτήματα που τέθηκαν στην απόφαση κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας.

(12) Με επιστολή που απέστειλε στις 18 Απριλίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες, τις οποίες και έλαβε με επιστολή της 16ης Μαΐου 2005, που πρωτοκολλήθηκε στις 18 Μαΐου 2005.

(13) Με επιστολή που απέστειλε στις 4 Ιουλίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε αντίγραφα ορισμένων εγγράφων στα οποία παρέπεμπαν οι τσεχικές αρχές. Τα αντίγραφα αυτά στάλθηκαν στην Επιτροπή με επιστολή της 21ης Ιουλίου 2005, που πρωτοκολλήθηκε στις 25 Ιουλίου 2005.

(14) Με ηλεκτρονικό μήνυμα που έστειλαν στις 10 Αυγούστου 2005, οι τσεχικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή νέα στοιχεία που είχαν προκύψει.

(15) Με επιστολή που απέστειλε στις 28 Σεπτεμβρίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές της παρασχέθηκαν στο πλαίσιο συνάντησης που πραγματοποιήθηκε με τις τσεχικές αρχές στις 29 Σεπτεμβρίου 2005 και με επιστολή που έλαβε στις 18 Οκτωβρίου 2005, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2005.

(16) Με επιστολή που απέστειλε στις 15 Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες, τις οποίες έλαβε με επιστολή της 20ής Μαρτίου 2006, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 21 Μαρτίου 2006. Στην επιστολή αυτή, οι τσεχικές αρχές ανέφεραν ότι δεν επρόκειτο να καταβάλουν την ενίσχυση για το κλείσιμο της επιχείρησης, καθώς η ΤΖ είχε τροποποιήσει την επιχειρηματική της στρατηγική.

(17) Με επιστολή που απέστειλε στις 18 Ιουλίου 2006, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες, τις οποίες έλαβε με επιστολή της 16ης Αυγούστου 2006.

([3]) Βλέπε υποσημείωση 1.

α) **Τα μέτρα που εγκρίθηκαν τον Απρίλιο του 2004**

(18) Στις 14 Απριλίου 2004 η κυβέρνηση της Τσεχικής Δημοκρατίας εξέδωσε ψήφισμα το οποίο προέβλεπε την καταβολή στην ΤΖ 1 250 CZK ανά μετοχή για την εξαγορά 1 306 920 μετοχών της ΙΝΗ που κατείχε, τιμή που αντιπροσώπευε το 10,54 % του κεφαλαίου της ΙΝΗ. Στις 22 Απριλίου 2004, η ΑΑ έκρινε ότι η συγκεκριμένη συναλλαγή δεν αποτελούσε κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στο τέλος του Απριλίου 2004.

(19) Στις 30 Απριλίου 2004, η ΑΑ ενέκρινε κρατική ενίσχυση υπέρ της ΤΖ με τη μορφή της μεταφοράς τίτλων ονομαστικής αξίας 576,7 εκατ. CZK (20 εκατ. ευρώ) περίπου, για σχέδια περιβαλλοντικά, έρευνας και ανάπτυξης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και παύσης λειτουργίας για την περίοδο 2004-2006. Μέρος του ποσού αυτού αφορούσε ενίσχυση ύψους 44 088 300 CZK (1,5 εκατ. ευρώ) για σχέδια επαγγελματικής εκπαίδευσης και ύψους 4 152 500 CZK (0,14 εκατ. ευρώ) για σχέδιο παύσης λειτουργίας.

β) **Πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση**

(20) Η ΤΖ ιδιωτικοποιήθηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1990 και αναδιαρθρώθηκε πλήρως χωρίς κρατική συνδρομή.

(21) Κύριος τομέας δραστηριοτήτων της ΤΖ είναι η μεταλλουργική παραγωγή (χάλυβας) σε κλειστό κύκλο. Εκτός από την παραγωγή οπτάνθρακα, αργού σιδήρου και χάλυβα, βασικά προϊόντα της εταιρείας είναι τα προϊόντα εξέλασης, δηλαδή κορμοί, πλατέα, κύλινδροι, σύρματα, χάλυβας οπλισμού, ελαφρύς, μεσαίος και βαρύς μορφοσίδηρος. Η ΤΖ είναι ο μόνος παραγωγός σιδηροτροχιών στην Τσεχική Δημοκρατία.

2. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(22) Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας αφορά τρία από τα μέτρα που έλαβε η Τσεχική Δημοκρατία υπέρ της ΤΖ, και συγκεκριμένα αγορά μετοχών, ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση και ενίσχυση για το κλείσιμο επιχείρησης. Τα άλλα μέτρα ενίσχυσης (έρευνα και ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος) κρίθηκε ότι είναι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και δεν αποτελούν αντικείμενο της εν λόγω διαδικασίας ([4]). Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον τα εν λόγω τρία μέτρα που έθεσε σε εφαρμογή η Τσεχική Δημοκρατία πριν από την ένταξή της στην ΕΕ περιελάμβαναν στοιχεία συγκαλυμμένης ενίσχυσης αναδιάρθρωσης προς την ΤΖ, κατά παράβαση του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της συνθήκης προσχώρησης του 2003 (εφεξής το «πρωτόκολλο αριθ. 2»).

([4]) Οι τσεχικές αρχές, με επιστολή τους της 20ής Μαρτίου 2006, ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι θα μπορούσαν να εξετάσουν τη δυνατότητα τροποποίησης των σχεδίων αυτών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να κοινοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(23) Όσον αφορά την ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση για το κλείσιμο επιχείρησης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον αυτές ήταν σύμφωνες με όλες τις απαιτήσεις των σχετικών κοινοτικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων οι οποίοι ίσχυαν κατά τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης ([5]). Τα έγγραφα που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2004 δεν διευκρίνιζαν τους στόχους και τους όρους που είχαν τεθεί για αυτά τα δύο μέτρα ενίσχυσης. Οι ασαφείς πληροφορίες που περιλάμβαναν οι αποφάσεις της ΑΑ δεν επέτρεπαν στην Επιτροπή να διαπιστώσει εάν η εν λόγω ενίσχυση είχε όντως χορηγηθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

(24) Όσον αφορά την εξαγορά των μετοχών της ΙΝΗ που κατείχε η ΤŽ, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον η τιμή των 1 250 CZK ανά μετοχή που κατέβαλε το δημόσιο θα ήταν αποδεκτή σε ένα επενδυτή σε οικονομία της αγοράς και δεν θα περιλάμβανε στοιχεία ενίσχυσης προς τον πωλητή. Πράγματι, τον Μάρτιο του 2004, η επιτροπή κεφαλαιαγοράς της Τσεχικής Δημοκρατίας (εφεξής η «CSZ») εξουσιοδότησε την ΙΝΗ να εξαγοράσει τις ίδιες μετοχές της που βρίσκονταν υπό διαπραγμάτευση στη χρηματιστηριακή αγορά στην τιμή των 550 CZK ανά μετοχή. Προς επίρρωση της πρότασης που υπέβαλε στην CSZ σχετικά με την τιμή, η ΙΝΗ επισύναψε στην πρότασή της έκθεση αποτίμησης από εμπειρογνώμονα. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι το τσεχικό δημόσιο δεν έλαβε υπόψη την πολύ χαμηλότερη τιμή που είχε προσφέρει η CSZ πριν από λίγες εβδομάδες και δέχτηκε να καταβάλει την τιμή που υπολόγισε ο δικός του εμπειρογνώμονας (η εταιρεία KPMG).

(25) Ο τίτλος του ψηφίσματος της κυβέρνησης της Τσεχικής Δημοκρατίας αριθ. 1126, που εγκρίθηκε στις 12 Νοεμβρίου 2003, στο οποίο αναφερόταν ότι το παρόν ψήφισμα «αφορά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του τομέα της χαλυβουργίας και προτείνει λύση για την επιχείρηση Třinecké železárny, a. s.», ενίσχυσε τις αμφιβολίες της Επιτροπής.

(26) Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε να διερευνήσει κατά πόσο τα εν λόγω τρία μέτρα συνιστούν συγκαλυμμένη ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς τη χαλυβουργία ΤŽ και βρίσκονται, ως εκ τούτου, σε αντίθεση με το πρωτόκολλο αριθ. 2.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση

(27) Οι τσεχικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή αντίγραφα όλων των σχεδίων της ΤŽ για κατάρτιση των υπαλλήλων της κατά την περίοδο 2004-2006. Τα σχέδια αυτά είχαν αξιολογηθεί από την ΑΑ, η δε κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε βάσει αυτών. Επιπλέον, υπέβαλαν λεπτομερείς εξηγήσεις σχετικά με όλες τις δραστηριότητες που αφορούσαν γενικά και εξειδικευμένα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και ανέφεραν αναλυτικά με ποιο τρόπο η ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση θα βελτίωνε και θα συνέβαλλε στον εκσυγχρονισμό του επιπέδου των δεξιοτήτων (άρα και της απασχολησιμότητας) του εργατικού δυναμικού της επιχείρησης ενόψει των νέων προκλήσεων στην αγορά.

(28) Τα σχέδια επαγγελματικής εκπαίδευσης για την περίοδο 2004 έως 2006 αποτελούνται από ένα συνολικό πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης με ένα σύνολο γνωστικών αντικειμένων (προσωπική ανάπτυξη, επικοινωνία, μάρκετινγκ, κατάρτιση στον τομέα της διοίκησης επιχειρήσεων, λογιστικός έλεγχος, νέες τεχνολογίες, μηχανική, ποιότητα κ.λπ.). Το συνολικό επιλέξιμο κόστος των σχεδίων αυτών ανέρχεται σε CZK […] (*). Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται σε 44 088 300 CZK (1,5 εκατ. ευρώ).

Ενίσχυση για το κλείσιμο επιχείρησης

(29) Στην επιστολή τους της 20ής Μαρτίου 2006, οι τσεχικές αρχές ανέφεραν ότι δεν επρόκειτο να καταβάλουν ενίσχυση για το κλείσιμο επιχείρησης, ύψους 4 152 500 CZK (0,14 εκατ. ευρώ), για την κάλυψη μέρους των αποζημιώσεων των απολυθέντων υπαλλήλων της υψικαμίνου που έκλεισε, διότι η ΤŽ είχε τροποποιήσει την επιχειρηματική της στρατηγική.

Η εξαγορά των μετοχών της ΙΝΗ που κατείχε η ΤŽ

(30) Οι τσεχικές αρχές διαβεβαιώνουν ότι ενήργησαν ως επενδυτής σε οικονομία αγοράς καθόσον δεν έλαβαν υπόψη την τιμή 550 CZK που είχε εγκρίνει η CSZ, και στη συνέχεια διαπραγματεύτηκαν την τιμή με τον πωλητή — την ΤŽ — αποκλειστικά βάσει της έκθεσης του εμπειρογνώμονα που είχαν προσλάβει (έκθεση της εταιρείας KPMG). Προς επίρρωση των θέσεών τους, οι τσεχικές αρχές εξέφρασαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα επιχειρήματα.

(31) Πρώτον, υποστηρίζουν ότι ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς γνωρίζει ότι το συμφέρον μιας επιχείρησης (εν προκειμένω της ΙΝΗ) κατά την εξαγορά των ιδίων μετοχών της είναι η καταβολή όσο το δυνατόν χαμηλότερης τιμής. Για το λόγο αυτό, κατά τη διαπραγμάτευση της τιμής των μετοχών με τον πωλητή, ένας συνετός επενδυτής δεν θα θεωρήσει ότι η τιμή που προτάθηκε στο πλαίσιο προσφοράς επαναγοράς αποτελεί την αγοραία τιμή.

(32) Δεύτερον, οι τσεχικές αρχές υποστηρίζουν ότι το γεγονός ότι η τιμή που πρότεινε η ΙΝΗ υποστηρίχθηκε από έκθεση εμπειρογνώμονα και εγκρίθηκε από την CSZ, δεν συνεπάγεται ότι αντιπροσωπεύει και την αγοραία τιμή των μετοχών:

α) πράγματι, όσον αφορά την έκθεση του πραγματογνώμονα, ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς γνωρίζει ότι ο εμπειρογνώμονας έχει επιλεγεί και αμείβεται από την ΙΝΗ, στοιχείο ιδιαίτερα σημαντικό κατά τον καθορισμό χαμηλής τιμής. Ως εκ τούτου, μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω η αμεροληψία της έκθεσης του εμπειρογνώμονα και γεννώνται υποψίες για τάση καθορισμού χαμηλότερης τιμής·

([5]) Τα υπόλοιπα μέτρα κρατικής ενίσχυσης είναι απολύτως σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3) και με το κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στην έρευνα και στην ανάπτυξη (ΕΕ C 45 της 17.2.1996, σ. 5).

(*) Επιχειρηματικό απόρρητο.

β) όσον αφορά το γεγονός ότι η τιμή είχε εγκριθεί από την CSZ, οι τσεχικές αρχές υπογραμμίζουν ότι, αντίθετα από την υπόθεση που εξέφρασε η Επιτροπή στην απόφασή της για κίνηση της διαδικασίας εξέτασης της ενίσχυσης, η CSZ εκτιμά την προσφορά βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και της εσωτερικής μεθοδολογίας της σχετικά με τις «εκθέσεις εμπειρογνωμόνων για τον καθορισμό της τιμής συμμετοχικών τίτλων στο πλαίσιο υποχρεωτικής προσφοράς εξαγοράς και στο πλαίσιο δημόσιας προσφοράς για την εξαγορά μετοχών» και δεν έχει την αρμοδιότητα να καθορίσει η ίδια τις τιμές των μετοχών ή να αντικαταστήσει την έκθεση αποτίμησης του εμπειρογνώμονα με δική της ανάλυση. Η CSZ απλώς αποφάσισε εάν πληρούνταν όλες οι νομικές απαιτήσεις για την πρόσκληση υποβολής προσφορών για την επαναγορά των μετοχών της επιχείρησης, αφενός, και για την έκθεση αποτίμησης του εμπειρογνώμονα, αφετέρου.

(33) Τρίτον, εκτός από το τελευταίο επιχείρημα, οι τσεχικές αρχές αναφέρουν ότι, πριν χορηγήσει τελικά την έγκρισή της τον Μάρτιο του 2004, η CSZ είχε ήδη απορρίψει μια προσφορά της ΙΝΗ και μια της LNM (η οποία είναι ο πλειοψηφικός μέτοχος της ΙΝΗ). Πράγματι, και στις δύο περιπτώσεις η έκθεση του πραγματογνώμονα, βάσει της οποίας καθορίστηκε η προταθείσα τιμή, περιείχε σοβαρές ελλείψεις όσον αφορά τις νομοθετικές απαιτήσεις που πρέπει να πληροί μια τέτοια έκθεση. Στη συνέχεια, η ΙΝΗ υπέβαλε νέα προσφορά βάσει της έκθεσης αποτίμησης τηρώντας όλες τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Η CSZ δεν είχε πλέον λόγους για να απορρίψει την εν λόγω προσφορά και, κατά συνέπεια, την έκανε δεκτή. Σύμφωνα με τις τσεχικές αρχές, ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα είχε ερμηνεύσει την προηγούμενη διπλή απόρριψη εκ μέρους της CSZ ως επιβεβαίωση της υπόθεσής του ότι η ΙΝΗ και η LNM επιδίωκαν, μέσω των ελλείψεων που εντοπίστηκαν από την CSZ στην έκθεση του πραγματογνώμονα, να υποτιμήσουν την επιχείρηση προκειμένου να καταβάλουν όσο το δυνατόν χαμηλότερο τίμημα για τις ίδιες μετοχές που σκόπευαν να εξαγοράσουν.

(34) Τέταρτον, οι τσεχικές αρχές αναφέρουν ότι ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα θεωρήσει ότι η τιμή των 550 CZK είναι υποτιμημένη δεδομένου ότι αντιστοιχεί σε υπερβολικά χαμηλό λόγο μερίσματος-τιμής μετοχής (Μ/Τ). Ο λόγος αυτός αποτελεί το πηλίκο της τιμής της μετοχής διά του καθαρού κέρδους ανά μετοχή. Βάσει του καθαρού κέρδους της ΙΝΗ το 2003, το οποίο μπόρεσε να υπολογιστεί στις αρχές του 2004 όταν πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή, τιμή 550 CZK ανά μετοχή δίνει λόγο Μ/Τ περίπου 1,25. Τιμή 1 250 CZK ανά μετοχή δίνει λόγο Μ/Τ 2,8, ποσόν το οποίο βρισκόταν στο απολύτως κατώτατο όριο του εύρους του λόγου Μ/Τ που έχει σημειωθεί για τις εισηγμένες χαλυβουργίες. Αυτό σημαίνει ότι η τιμή που υπολόγισε ο εμπειρογνώμονας της ΙΝΗ αντιστοιχεί σε πολύ χαμηλή αποτίμηση της επιχείρησης, γεγονός ασυμβίβαστο με την αποτίμηση των κεφαλαιαγορών των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σήμερα στον τομέα της χαλυβουργίας.

(35) Τέλος, οι τσεχικές αρχές υπογραμμίζουν ότι η δημόσια προσφορά που έκανε η ΙΝΗ για την εξαγορά των ιδίων μετοχών της με τιμή 550 CZK βρήκε πολύ μικρή ανταπόκριση. Στη συντριπτική τους πλειονότητα, οι επιλέξιμοι επενδυτές αποφάσισαν να μην δεχτούν την πώληση των μετοχών τους στην τιμή αυτή. Αρκετοί από αυτούς μάλιστα υπέβαλαν καταγγελίες για προσβολή των δικαιωμάτων τους.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

4.1. **Εφαρμοστέο δίκαιο**

(36) Το πρωτόκολλο αριθ. 2 επιτρέπει τη χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης στην τσεχική χαλυβουργία στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσής της κατά την περίοδο 1997-2003 για ανώτατο ποσό 14 147 εκατ. CZK (453 εκατ. ευρώ). Το πρωτόκολλο θέτει διάφορες προϋποθέσεις για τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης, όπως, μεταξύ άλλων, την αποκατάσταση της βιωσιμότητας και την ανάληψη δέσμευσης για μείωση της παραγωγικής ικανότητας.

(37) Το σημείο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 προβλέπει ότι «παρά τις διατάξεις των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ, οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγεί η Τσεχική Δημοκρατία για την αναδιάρθρωση συγκεκριμένων τομέων της τσεχικής χαλυβουργίας θεωρούνται συμβατές προς την εσωτερική αγορά» εφόσον, μεταξύ άλλων, ικανοποιούνται οι όροι που τίθενται στο πρωτόκολλο.

(38) Το σημείο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 προβλέπει ότι «μόνο οι εταιρείες που απαριθμούνται στο παράρτημα I είναι επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης της τσεχικής χαλυβουργίας». Η Třinecké Železárny δεν εμφαίνεται στο παράρτημα 1.

(39) Η τελευταία πρόταση του σημείου 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 2 προβλέπει ότι «η Τσεχική Δημοκρατία δεν χορηγεί καμία άλλη κρατική ενίσχυση με σκοπό την αναδιάρθρωση της τσεχικής χαλυβουργίας». Προς το σκοπό αυτό, το σημείο 20 προβλέπει ότι «η Επιτροπή λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα, απαιτώντας από την αφορώμενη εταιρεία να επιστρέψει τυχόν ενίσχυση που της έχει χορηγηθεί κατά παράβαση των όρων του παρόντος πρωτοκόλλου», εφόσον από την παρακολούθηση της αναδιάρθρωσης προκύψει μη συμμόρφωση, δηλαδή ότι η κυβέρνηση της Τσεχικής Δημοκρατίας χορήγησε «πρόσθετη ασύμβατη κρατική ενίσχυση στη χαλυβουργία».

(40) Η περίοδος χάριτος για τη χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης στην τσεχική χαλυβουργία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συμφωνίας παρατάθηκε από το Συμβούλιο έως στις 31 Δεκεμβρίου 2006. Η ρύθμιση αυτή αναγνωρίστηκε με το πρωτόκολλο αριθ. 2. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το πρωτόκολλο καλύπτει το χρονικό πλαίσιο πριν και μετά από τη διεύρυνση. Συγκεκριμένα, ενέκρινε περιορισμένη ενίσχυση αναδιάρθρωσης για τα έτη 1997-2003 και απαγορεύει την παροχή περαιτέρω κρατικής ενίσχυσης αναδιάρθρωσης στην τσεχική χαλυβουργία για την περίοδο 1997-2006. Στο πλαίσιο αυτό, διαφέρει σαφώς από άλλες διατάξεις της συνθήκης προσχώρησης του 2003, όπως ο προσωρινός μηχανισμός που θεσπίζεται στο παράρτημα IV (η λεγόμενη «διαδικασία υφιστάμενων ενισχύσεων»), ο οποίος αφορά αποκλειστικά τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την προσχώρηση στο βαθμό που «εφαρμόζονται ακόμη έπειτα» από την ημερομηνία της προσχώρησης. Το πρωτόκολλο αριθ. 2 μπορεί, ως εκ τούτου, να θεωρηθεί ως *lex specialis* ο οποίος, στο πεδίο εφαρμογής του, υπερισχύει οιασδήποτε άλλης διάταξης της συνθήκης προσχώρησης.

(41) Κατά συνέπεια, μολονότι τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ κανονικά δεν θα είχαν εφαρμογή για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την προσχώρηση και οι οποίες δεν εφαρμόζονται μετά από την προσχώρηση, οι διατάξεις του πρωτοκόλλου αριθ. 2 επεκτείνουν τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο της συνθήκης ΕΚ σε οιαδήποτε ενίσχυση χορηγήθηκε πριν από την προσχώρηση για την αναδιάρθρωση της τσεχικής χαλυβουργίας κατά την περίοδο 1997-2006.

(42) Το πρωτόκολλο αριθ. 2 δεν εφαρμόζεται σε άλλα μέτρα κρατικής ενίσχυσης που χορηγήθηκαν στην τσεχική χαλυβουργία για συγκεκριμένους σκοπούς και τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν συμβατά με το κοινοτικό δίκαιο για άλλους λόγους, όπως π.χ. η ενίσχυση για έρευνα και ανάπτυξη, η ενίσχυση για την προστασία του περιβάλλοντος, η ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση, η ενίσχυση για παύση λειτουργίας επιχειρήσεων κ.λπ. Αυτά τα μέτρα ενίσχυσης δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 87 και 88 εφόσον οι ενισχύσεις χορηγήθηκαν πριν από την προσχώρηση και δεν εφαρμόζονται μετά από αυτή. Οπωσδήποτε, το πρωτόκολλο δεν περιορίζει τη δυνατότητα χορήγησης άλλων ειδών ενίσχυσης προς τις τσεχικές επιχειρήσεις χαλυβουργίας σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο. Βέβαια, δεν περιορίζει τη δυνατότητα λήψης μέτρων τα οποία δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ενίσχυση, π.χ. εισφορές κεφαλαίων σύμφωνα με το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία της αγοράς. Αφετέρου δε, ένα μέτρο που αφορά τις τσεχικές επιχειρήσεις χαλυβουργίας και συνιστά κρατική ενίσχυση χωρίς να είναι δυνατόν να θεωρηθεί συμβατό με την κοινή αγορά δυνάμει άλλων νομικών πράξεων, πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης —δεδομένου του συμπληρωματικού χαρακτήρα αυτού του χαρακτηρισμού— ή τουλάχιστον ως ενίσχυση που αφορά την αναδιάρθρωση του τσεχικού τομέα χαλυβουργίας και, ως εκ τούτου, θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πρωτοκόλλου αριθ. 2.

(43) Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την πάγια πρακτική που ακολουθεί και σύμφωνα με το σημείο 20 του πρωτοκόλλου αριθ. 2, η Επιτροπή μπορεί να προβεί στην εκτίμηση των μέτρων με επίσημη διαδικασία έρευνας σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σε περίπτωση που έχει υποψίες ότι οι τσεχικές αρχές χορήγησαν σε βιομηχανίες χαλυβουργίας ενίσχυση μη συμβατή με την κοινή αγορά για λόγους που δεν αφορούν την αναδιάρθρωση και ότι, ως εκ τούτου, η Τσεχική Δημοκρατία δεν τηρεί το πρωτόκολλο αριθ. 2. Επίσης, ισχύει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ([6]).

4.2. **Ύπαρξη ενίσχυσης**

Ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση

(44) Οι ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση υπέρ της ΤΖ συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Χρηματοδοτούνται από το δημόσιο ή μέσω κρατικών πόρων. Αυτοί οι πρόσθετοι οικονομικοί πόροι μπορούν να προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού στην Κοινότητα παρέχοντας πλεονέκτημα στην επιχείρηση ΤΖ έναντι των ανταγωνιστών της οι οποίοι δεν λαμβάνουν ενίσχυση. Τέλος, υπάρχουν εκτεταμένες εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της χαλυβουργίας, στον οποίον η ΤΖ διαδραματίζει όχι ασήμαντο ρόλο, και ως εκ τούτου η ενίσχυση μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Ενίσχυση για παύση λειτουργίας επιχείρησης

(45) Οι τσεχικές αρχές δεν θα καταβάλουν στην ΤΖ την ενίσχυση για παύση λειτουργίας επιχείρησης που καλύπτει μέρος των αποζημιώσεων προς τους απολυθέντες υπαλλήλους της υψικαμίνου που έπαυσε να λειτουργεί λόγω τροποποίησης της στρατηγικής της ΤΖ. Η επιχείρηση, ως εκ τούτου, δεν θα λάβει την επιδότηση των 4 152 500 CZK (0,146 εκατ. ευρώ) για την οποία είχε λάβει υποσχέσεις υπό ορισμένους όρους. Κατά συνέπεια, το συγκεκριμένο μέτρο των τσεχικών αρχών δεν πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή.

Εξαγορά των μετοχών της ΙΝΗ που κατέχει η ΤΖ

(46) Η Επιτροπή θα αναλύσει, με τη σειρά που εμφανίζονται στο προηγούμενο μέρος («Παρατηρήσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας»), τα επιχειρήματα που εξέθεσαν οι τσεχικές αρχές προς επίρρωση του ισχυρισμού τους ότι ενήργησαν ως επενδυτής σε οικονομία της αγοράς ([7]) μη λαμβάνοντας υπόψη κατά τις διαπραγματεύσεις με τον πωλητή την τιμή των 550 CZK ανά μετοχή που πρότεινε η ΙΝΗ και ενέκρινε η CSZ.

(47) Η Επιτροπή δέχεται το πρώτο επιχείρημα των τσεχικών αρχών ότι ο επενδυτής σε οικονομία της αγοράς, όπως ακριβώς και ο πωλητής, γνωρίζει ότι το συμφέρον της επιχείρησης (δηλαδή της ΙΝΗ εν προκειμένω) κατά την εξαγορά των ιδίων μετοχών, είναι η καταβολή όσο το δυνατόν χαμηλότερου αντιτίμου. Ως εκ τούτου, κατά τις διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό της τιμής των μετοχών, ο συνετός επενδυτής και ο πωλητής θα αντιμετωπίσουν με καχυποψία την τιμή που προτάθηκε στο πλαίσιο μιας τέτοιας πρότασης επαναγοράς. Θα θεωρήσουν ότι η πρόταση αυτή αντανακλά την αγοραία τιμή των μετοχών μόνον εάν η συγκεκριμένη τιμή ενισχύεται με επιπλέον στοιχεία. Για παράδειγμα, εάν η προσφορά επαναγοράς γίνει θετικά δεκτή από τους επενδυτές, δηλαδή εάν ένα σημαντικό ποσοστό αυτών είναι διατεθειμένο να διαθέσει τις μετοχές του σε αυτήν την τιμή, ο επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα λάβει κανονικά υπόψη την εν λόγω τιμή. Ωστόσο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η προσφορά επαναγοράς βρισκόταν ακόμα υπό εξέταση κατά τη στιγμή της συναλλαγής και, σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι θα στεφόταν με επιτυχία.

([6]) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 1).

([7]) Η αρχή του επενδυτή σε οικονομία της αγοράς έχει αναγνωριστεί προ πολλού από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Βλέπε π.χ. την υπόθεση C-305/89 *Alfa Romeo*, Συλλογή 1991, σ. I-603, παράγραφοι 19 κ.ε.

(48) Όσον αφορά τον δεύτερο ισχυρισμό των τσεχικών αρχών, η Επιτροπή υπογραμμίσει ότι χρειάζεται να αναλύσει τις λεπτομέρειες της υπόθεσης. Πρώτον, δεν υπήρχαν χρηματιστηριακές τιμές οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως σαφής και αναμφισβήτητη βάση για τον καθορισμό της αγοραίας τιμής της επιχείρησης ([8]). Κατά συνέπεια, για την αποτίμηση της επιχείρησης χρειάστηκε να πραγματοποιήσει προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη των ταμειακών ροών ή των μερισμάτων και στη συνέχεια να εκτιμήσει την τρέχουσα αξία τους. Δεύτερον, η προς αποτίμηση επιχείρηση βρισκόταν σε περίοδο εκ βάθρων αναδιοργάνωσης. Πρόσφατα είχε εκποιηθεί από το δημόσιο, υπό τον έλεγχο του οποίου βρισκόταν έως τότε, σε μεγάλο ιδιωτικό χαλυβουργικό όμιλο ο οποίος ανέλαβε να την εκσυγχρονίσει και να πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις. Δεδομένων αυτών των δραστικών αλλαγών στην επιχείρηση και τη διοίκησή της, τα χρηματοοικονομικά δεδομένα των προηγούμενων χρήσεων δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως αξιόπιστη βάση για την πρόβλεψη της μελλοντικής πορείας της επιχείρησης. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη των ταμειακών ροών ή των μερισμάτων δεν μπορούσαν να πραγματοποιηθούν βάσει επαληθεύσιμων δεικτών. Εν κατακλείδι, η αποτίμηση της επιχείρησης έπρεπε να γίνει βάσει προβλέψεων για τις οποίες δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αδιαμφισβήτητοι δείκτες. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι, υπ' αυτές τις ιδιαίτερες συνθήκες, το γεγονός ότι η τιμή που προτάθηκε από ΙΝΗ είχε υποστηριχτεί από πραγματογνωμοσύνη εμπειρογνώμονα και είχε λάβει την έγκριση της CSZ δεν συνεπάγεται ότι αυτή αντιπροσώπευε την αγοραία τιμή των μετοχών:

α) η Επιτροπή δέχεται ότι, όσον αφορά την πραγματογνωμοσύνη που εκπόνησε ο εμπειρογνώμονας, τόσο ο επενδυτής σε οικονομία της αγοράς όσο και ο πωλητής γνωρίζουν ότι ο εμπειρογνώμονας επιλέχθηκε και αμείφθηκε από την ΙΝΗ. Δεδομένου ότι η αποτίμηση της ΙΝΗ πραγματοποιήθηκε βασιζόμενη αποκλειστικά σε υποθέσεις σχετικά με τη μελλοντική πορεία της επιχείρησης (υποθέσεις οι οποίες, λόγω της πρόσφατης ιδιωτικοποίησης, ήταν δύσκολο να επαληθευτούν), και δεν βασίστηκε σε επαληθεύσιμους δείκτες, ο εξωτερικός σύμβουλος μπορεί να κάνει μια συντηρητική μόνον υπόθεση για τις μελλοντικές εξελίξεις προκειμένου να καταλήξει στην τιμή που προσδοκά η αναθέτουσα επιχείρηση χωρίς να διαπράξει τυπικό σφάλμα και να διακυβεύσει κατά τον τρόπο αυτόν τη φήμη του. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι προβλέψεις που έκανε ο εμπειρογνώμονας τον οποίο επέλεξε η ΙΝΗ ήταν όντως συντηρητικές (βλέπε κατωτέρω)·

β) βάσει των πληροφοριών που υπέβαλαν οι τσεχικές αρχές, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η CSZ δεν υπέβαλε δική της πραγματογνωμοσύνη εμπειρογνώμονα για την τιμή των μετοχών, προς αντικατάσταση της έκθεσης αποτίμησης που εκπόνησε ο εμπειρογνώμονας της ΙΝΗ. Η CSZ απλώς αποφάσισε εάν πληρούνταν όλες οι νομικές απαιτήσεις για την πρόσκληση υποβολής προσφορών για εξαγορά των μετοχών της επιχείρησης και για την έκθεση αποτίμησης του εμπειρογνώμονα. Στην υπό εξέταση υπόθεση, η Επιτροπή θα παρατηρούσε ότι η αποτίμηση έπρεπε να πραγματοποιηθεί βάσει υποθέσεων για τη μελλοντική πορεία μιας επιχείρησης που υφίστατο δραστικές αλλαγές, και όχι βάσει παραγόντων όπως η χρηματιστηριακή αξία ή τα χρηματοοικονομικά δεδομένα των προηγούμενων χρήσεων που κανονικά μπορούν να επαληθευτούν από την CSZ. Η Επιτροπή σημειώνει ότι από τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι τσεχικές αρχές έπεται ότι, εάν η αποτίμηση του εμπειρογνώμονα δεν περιλαμβάνει σφάλματα και ανακρίβειες, η CSZ δεν μπορεί να την απορρίψει απλώς και μόνον διότι βασίζεται σε «συντηρητικές» υποθέσεις και επομένως καταλήγει σε χαμηλή τιμή των μετοχών.

(49) Η Επιτροπή δέχεται το τρίτο επιχείρημα των τσεχικών αρχών, δηλαδή ότι ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα είχε ερμηνεύσει την προηγούμενη διπλή απόρριψη της CSZ ως επιβεβαίωση της υπόθεσης ότι η ΙΝΗ και η LNM (πλειοψηφικός μέτοχος της ΙΝΗ, που αποτελεί και την κινητήρια δύναμη της συγκεκριμένης συναλλαγής δεδομένου ότι πρόκειται να εξαγοράσει από την ΙΝΗ τις μετοχές που επαναγόρασε η επιχείρηση) προσπαθούσαν να υποτιμήσουν την επιχείρηση προκειμένου να καταβάλουν το χαμηλότερο δυνατό τίμημα για τις ίδιες μετοχές που επιθυμούσαν να εξαγοράσουν.

(50) Όσον αφορά τον τέταρτο ισχυρισμό των τσεχικών αρχών, η Επιτροπή θα ήθελε να παρατηρήσει ότι, κατά την εκπόνηση των εκθέσεων αποτίμησης που παρήγγειλαν η ΙΝΗ και το δημόσιο αντιστοίχως κατά το πρώτο τρίμηνο του 2004, τα κέρδη της ΙΝΗ για το σύνολο της χρήσης του 2003 δεν ήταν ακόμα γνωστά αλλά μπορούσαν να υπολογιστούν βάσει των στοιχείων των πρώτων τριμήνων, τα οποία είχαν ήδη ανακοινωθεί. Κατά συνέπεια, τα προβλεπόμενα καθαρά κέρδη για το σύνολο της χρήσης του 2003 που είχαν συμπεριληφθεί στις δύο εκθέσεις αποτίμησης βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο. Βάσει του καθαρού κέρδους που προέβλεψαν οι εκθέσεις για τη χρήση του 2003, τιμή 550 CZK ανά μετοχή δίνει λόγο M/T ίσο με 1,5 περίπου (οι τσεχικές αρχές υπολόγισαν λόγο M/T 1,25 βάσει του πραγματικού κέρδους, το οποίο δεν ήταν γνωστό τότε και αποδείχτηκε μεγαλύτερο από ό,τι είχαν προβλέψει και οι δύο εμπειρογνώμονες· εξ ου και ο χαμηλότερος λόγος M/T). Ο δεύτερος αυτός αριθμός είναι πολύ χαμηλός. Ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα αποτιμούσε τόσο χαμηλά μια επιχείρηση μόνον εάν είχε εξαιρετικά χαμηλές προσδοκίες ως προς την εξέλιξη των καθαρών εσόδων της στο μέλλον. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο εμπειρογνώμονας που προσέλαβε η ΙΝΗ όντως θεωρεί ότι το καθαρό κέρδος της χρήσης του 2003 είναι όλως εξαιρετικό και προβλέπει ότι τα κέρδη θα μειωθούν κατά τα δύο τρίτα κατά τις επόμενες χρήσεις. Δηλαδή ο εμπειρογνώμονας προβλέπει για τις χρήσεις μετά το 2003 σχεδόν το ίδιο επίπεδο κερδών με αυτό της χρήσης του 2002 (0,9 δισεκατ. CZK), περίοδο κατά την οποία η ΙΝΗ χαρακτηριζόταν ακόμη από κακοδιαχείριση και έλλειψη επενδύσεων λόγω του ότι αποτελούσε ιδιοκτησία του δημόσιου. Ο εμπειρογνώμονας προβλέπει χαμηλή αύξηση των πωλήσεων και περιορισμένη μείωση των δαπανών. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η έκθεση αποτίμησης δεν εξηγεί με σαφήνεια γιατί η LNM, η οποία ανέλαβε τον έλεγχο της ΙΝΗ στις αρχές του 2003, δεν θα ήταν σε θέση να προβεί σε επιτυχή αναδιάρθρωση της επιχείρησης, να μειώσει το

([8]) Στην απόφαση για κίνηση της διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, μολονότι η χρηματιστηριακή τιμή αποτελεί κανονικά τον καλύτερο δείκτη της αξίας των μετοχών, η τιμή των μετοχών της ΙΝΗ στο χρηματιστήριο της Πράγας δεν αποτελεί αξιόπιστο δείκτη της αξίας ποσοστού 10 % επί του κεφαλαίου της ΙΝΗ. Πράγματι, από τις μηνιαίες και ετήσιες στατιστικές προκύπτει ότι η αξία των συναλλαγών είναι πολύ περιορισμένη. Για τον λόγο αυτό, η χρηματιστηριακή αξία δεν προκύπτει από τη δράση ουσιαστικού αριθμού σημαντικών επενδυτών.

κόστος λειτουργίας και παραγωγής και να αναπτύξει αποδοτικότερα προϊόντα και επιχειρηματικές σχέσεις. Συγκριτικά αναφέρεται ότι η τιμή των 1 250 CZK που υπολογίστηκε από τον εμπειρογνώμονα που προσέλαβε το δημόσιο, την επιχείρηση KPMG, δίνει λόγο M/T από 3 έως 3,5. Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο του λόγου M/T που είχε σημειωθεί στις αγορές κεφαλαίων την περίοδο εκείνη όσον αφορά τους παραγωγούς χάλυβα. Αυτό το χαμηλό επίπεδο του λόγου M/T αντανακλά μια συνετή πρόβλεψη για την εξέλιξη των κερδών. Η KPMG προβλέπει πράγματι (περιορισμένη) μείωση των κερδών μετά το 2003. Κατά συνέπεια, η KPMG αναγνωρίζει, όπως και ο εμπειρογνώμονας που προσέλαβε η INH, την ευνοϊκή κατάσταση στην αγορά χάλυβα το 2003 και την κυκλική φύση αυτής της αγοράς. Ωστόσο, η KPMG προβλέπει επίσης ότι υπό τον έλεγχο της LNM θα συνεχιστεί η λειτουργική αναδιάρθρωση της πρώην κρατικής επιχείρησης, θα βρεθούν φθηνότερες πηγές μέσων παραγωγής χάρη στην ένταξη σε έναν ευρύτερο όμιλο χαλυβουργίας και η παραγωγή θα αναπροσανατολιστεί προς προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας. Εν κατακλείδι, η Επιτροπή συμφωνεί ότι ο επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα είχε θεωρήσει την τιμή των 550 CZK ως κατώτερη της πραγματικής δεδομένου ότι αντιστοιχεί σε εξαιρετικά χαμηλό λόγο M/T, κάτι που δύσκολα δικαιολογείται ενόψει της αναμενόμενης βελτίωσης των οικονομικών επιδόσεων της επιχείρησης, όπως θα ήταν λογικό να αναμένει κανείς δεδομένης της ιδιωτικοποίησης και του προγράμματος επενδύσεων και αναδιάρθρωσης που έθεσε σε εφαρμογή ο νέος ιδιώτης ιδιοκτήτης της επιχείρησης.

(51) Η Επιτροπή καταλήγει ότι ο συνδυασμός των τεσσάρων στοιχείων που προαναφέρθηκαν εξηγεί για ποιο λόγο, κατά τη στιγμή της αγοράς του δημοσίου, η τιμή των 550 CZK που πρότεινε η INH για την επαναγορά και εγκρίθηκε από την CSZ, δεν θα είχε ληφθεί σοβαρά υπόψη από έναν επενδυτή σε οικονομία της αγοράς, ούτε θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως σοβαρό διαπραγματευτικό όπλο προκειμένου να αναγκαστεί ο πωλητής να μειώσει την τιμή που ζητούσε. Ελλείψει άλλης διαθέσιμης τιμής αναφοράς, ένας επενδυτής σε οικονομία της αγοράς θα είχε διαπραγματευτεί, κατά συνέπεια, με τον πωλητή βάσει της τιμής που θα είχε υπολογίσει ο εμπειρογνώμονάς του ([9]). Καθώς η τιμή που κατέβαλε η τσεχική κυβέρνηση κινείται εντός του φάσματος των τιμών που είχε υπολογίσει η KPMG, οι συγκεκριμένοι κρατικοί πόροι επενδύθηκαν με τρόπο που θα ήταν αποδεκτός σε επενδυτή σε οικονομία της αγοράς. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εξαγορά των μετοχών δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι το συμπέρασμα αυτό εξαρτάται απολύτως από τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό εξέταση υπόθεσης.

(52) Τέλος, όσον αφορά το πέμπτο επιχείρημα που προέβαλαν οι τσεχικές αρχές, δηλαδή το γεγονός ότι η δημόσια προσφορά της INH να εξαγοράσει τις ίδιες μετοχές με τιμή 550 CZK ανά μετοχή βρήκε πολύ περιορισμένη ανταπόκριση, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το στοιχείο αυτό δεν ήταν γνωστό κατά τη στιγμή της υποβολής της προσφοράς και για τον λόγο αυτό καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το συγκεκριμένο γεγονός δεν μπορεί να δικαιολογήσει γιατί η προταθείσα τιμή δεν λήφθηκε υπόψη από το δημόσιο.

4.3. **Συμβατότητα της ενίσχυσης**

(53) Όπως εξηγήθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις 42 και 43, η Επιτροπή χρειάζεται να εκτιμήσει κατά πόσον το μέτρο που κρίθηκε ως κρατική ενίσχυση είναι συμβατό με την ισχύουσα νομοθεσία προκειμένου να διαβεβαιωθεί ότι το μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση για αναδιάρθρωση κατά παράβαση του πρωτοκόλλου αριθ. 2.

(54) Η ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση αξιολογείται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση ([10]).

(55) Η διάκριση μεταξύ των ενεργειών ειδικής εκπαίδευσης και των ενεργειών γενικής εκπαίδευσης γίνεται δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού. Η ειδική επαγγελματική εκπαίδευση ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού ως η εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία που αφορά άμεσα και κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση και παρέχει προσόντα τα οποία είτε δεν είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις και άλλους τομείς απασχόλησης είτε είναι μεταβιβάσιμα σε περιορισμένο μόνον βαθμό.

(56) Η γενική επαγγελματική εκπαίδευση ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 ως η εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία η οποία δεν αφορά αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση, αλλά του παρέχει προσόντα τα οποία είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις ή σε άλλους τομείς απασχόλησης βελτιώνοντας σημαντικά με τον τρόπο αυτόν τις δυνατότητες απασχόλησής του.

([9]) Στο βαθμό που η έκθεση αποτίμησης του εμπειρογνώμονα δεν περιέχει σφάλματα. Ωστόσο, στην απόφαση για κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή δεν διατύπωσε αμφιβολίες όσον αφορά το βάσιμο των απόψεων που εκφράζονται στην εν λόγω έκθεση. Αλλά και η συγκεκριμένη ανάλυση δεν αναφέρει ότι τα συμπεράσματα της έκθεσης δεν είναι λογικά.

([10]) ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 3. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006 (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 85).

(57) Η Τσεχική Δημοκρατία υπέβαλε λεπτομερείς πληροφορίες για τα προτεινόμενα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι πληροφορίες αυτές επέτρεψαν στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η διάκριση που πραγματοποίησε η τσεχική κυβέρνηση μεταξύ των ενεργειών ειδικής εκπαίδευσης και των ενεργειών γενικής εκπαίδευσης ήταν σύμφωνη με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Επομένως, τα γνωστικά αντικείμενα που χαρακτηρίζονται ως γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης αφορούν προσόντα όπως η διοίκηση επιχειρήσεων, η προσωπική ανάπτυξη, οι επικοινωνίες, το μάρκετινγκ και η διενέργεια λογιστικών ελέγχων, τα οποία σε μεγάλο βαθμό είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις ή σε άλλους τομείς απασχόλησης. Στο ίδιο πλαίσιο, τα γνωστικά αντικείμενα που αφορούν κατά κύριο λόγο προϊόντα, νέες τεχνολογίες, μηχανική, μηχανικά σχέδια, περιβαλλοντική διαχείριση, βελτίωση της ποιότητας, και κατά συνέπεια είχαν περιορισμένη εφαρμογή σε άλλους τομείς, χαρακτηρίστηκαν ως ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, η ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση ήταν αναγκαία για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

(58) Το άρθρο 4 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 προσδιορίζει τις επιλέξιμες δαπάνες ενός σχεδίου ενίσχυσης για επαγγελματική εκπαίδευση και προβλέπει ότι οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με διαφανή και αναλυτικό τρόπο. Η Τσεχική Δημοκρατία υπέβαλε στην Επιτροπή λεπτομερείς πληροφορίες για το κόστος του σχεδίου, με τρόπο που επέτρεψε στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι το κόστος αυτό ταυτίζεται όντως με το κόστος που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 7 του κανονισμού. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι σχετικές πληροφορίες ήταν σύμφωνες με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 παράγραφος 7 του κανονισμού.

(59) Επιπλέον, οι εντάσεις της ενίσχυσης που χορήγησε η Τσεχική Δημοκρατία κρίθηκαν σύμφωνες με τις ανώτατες επιτρεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης βάσει του άρθρου 4 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Κατά συνέπεια, οι προτεινόμενες εντάσεις της ενίσχυσης βρίσκονται εντός των επιτρεπόμενων επιπέδων δυνάμει του κανονισμού για την ειδική και τη γενική επαγγελματική εκπαίδευση, αντιστοίχως, όσον αφορά μεγάλη επιχείρηση εγκατεστημένη σε περιοχή επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

(60) Εν κατακλείδι, η ενίσχυση είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001.

5. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(61) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση ύψους 44 088 300 CZK (1,55 εκατ. ευρώ) υπέρ της επιχείρησης TŽ είναι σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001.

(62) Η ενίσχυση ύψους 4 152 500 CZK (0,14 εκατ. ευρώ) για την παύση λειτουργίας της επιχείρησης δεν θα καταβληθεί στην επιχείρηση TŽ διότι αυτή τροποποίησε το επιχειρηματικό της σχέδιο.

(63) Η εξαγορά των μετοχών της INH που κατέχει η TŽ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

(64) Ως εκ τούτου, τα εν λόγω τρία μέτρα δεν συνιστούν συγκαλυμμένη ενίσχυση αναδιάρθρωσης υπέρ της TŽ, η οποία θα ήταν αντίθετη με το πρωτόκολλο αριθ. 2,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση για επαγγελματική εκπαίδευση ύψους 44 088 300 CZK υπέρ της επιχείρησης Třinecké železárny, a. s. είναι σύμφωνη με τα κριτήρια που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 και δεν συνιστά ενίσχυση αναδιάρθρωσης κατά την έννοια του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της συνθήκης προσχώρησης του 2003.

Η εξαγορά των μετοχών της επιχείρησης ISPAT Nová Huť που κατέχει η Třinecké železárny, a. s. δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Τσεχική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 8 Σεπτεμβρίου 2006.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής